

USNESENÍ

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedkyně senátu JUDr. Jany Šrédlové a soudců Mgr. Lucie Králové a Mgr. Daniely Večerkové ve věci exekuce

oprávněného: **Moravský Peněžní Ústav - spořitelní družstvo**, IČO 25307835
sídlem Senovážné náměstí 1375/19, 110 00 Praha 1
zastoupený advokátem Mgr. Tomášem Kravčíkem
sídlem Občanská 1115/16, 710 00 Ostrava

proti
povinnému: **Ivo B.**, narozený dne xxx
bytem xxx, xxx

k uspokojení peněžité pohledávky ve výši **1.226.056 Kč s příslušenstvím** (úrok z prodlení ve výši 36% p.a. z jistiny ve výši 949.000 Kč od 22.01.2013 do zaplacení) a ve výši **2.496.036,58 Kč s příslušenstvím** (úrok z prodlení ve výši 36% p.a. z jistiny ve výši 1.932.000 Kč od 22.01.2013 do zaplacení) - **prodejem zástavy**, k návrhu povinné Růženy B. na zastavení exekuce ze dne 18.04.2016, o odvolání této povinné proti usnesení Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 18. ledna 2017, č. j. **67 EXE 35/2016-83**,

takto:

- I.** Usnesení soudu I. stupně **se mění** tak, že **se exekuce zastavuje**.
- II.** Oprávněný je povinen zaplatit soudní exekutorce Mgr. Pavle Fučíkové náklady exekuce **7.865,- Kč** do tří dnů od právní moci tohoto usnesení.
- III.** Oprávněný je povinen zaplatit povinnému náklady řízení před soudem I. stupně **35.730,- Kč** do tří dnů od právní moci tohoto usnesení.
- IV.** Oprávněný je povinen zaplatit povinnému náklady odvolacího řízení **11.910,- Kč** do tří dnů od právní moci tohoto usnesení.

Odůvodnění:

1. Napadeným usnesením zamítl soud I. stupně návrh povinné na zastavení exekuce.
2. Exekučním titulem je vykonatelné usnesení Okresního soudu v Táboře č. j. 4 C 18/2013-20 ze dne 06.03.2013, kterým byl nařízen soudní prodej zástavy – nemovitých věcí, a to pozemek st. parc. č. xxx - zastavěná plocha a nádvoří, parc. č. xxx - zahrada, parc. č. xxx - zahrada, parc. č. xxx - lesní pozemek, parc. č. xxx - lesní pozemek, parc. č. xxx - lesní pozemek, parc. č. xxx - lesní pozemek, parc. č. xxx - orná půda, parc. č. xxx - orná půda, parc. č. xxx - orná půda, parc. č. xxx - orná půda, parc. č. xxx - trvalý travní porost, parc. č. xxx - orná půda, parc. č. xxx - orná půda, parc. č. xxx - orná půda, parc. č. xxx - ostatní plocha, parc. č. xxx - ostatní plocha, parc. č. xxx - orná půda, budova xxx, č.p. xxx se způsobem využití rodinný dům na st. parc. č. xxx, vše zapsáno na LV č. xxx pro obec a kat. úz. xxx, u Katastrálního úřadu Jihočeského kraje, Katastrální pracoviště Tábor, dále pozemek parc. č. xxx - lesní pozemek zapsaný na LV č. xxx pro obec xxx, kat. úz. xxx xxx u Katastrálního úřadu Jihočeského kraje, Katastrální pracoviště Tábor.

Shodu s prvopisem potvrzuje Dana Beránková.

3. Návrhem ze dne 18.04.2016 se povinná domáhá zastavení exekuce. Namítá promlčení zástavního práva, které bylo zřízeno na základě Smlouvy o zřízení zástavního práva k nemovitostem dne 08.11.2005, vklad práva zapsán v KN pro Jihočeský kraj, katastrální pracoviště Tábor dne 07.12.2005, a dále namítá promlčení zástavního práva, které bylo zřízeno na základě Smlouvy o zřízení zástavního práva k nemovitostem dne 08.12.2006, vklad práva zapsán v KN pro Jihočeský kraj, katastrální pracoviště Tábor dne 24.01.2007. Promlčecí doba zástavního práva je ze zákona tříletá. Původnímu zástavnímu dlužníkovi (zemř. František B.) nebyly dány na vědomí dodatky smlouvy o úvěru (§ 516 odst. 3 obč. zák.). Posun splatnosti proto nemá vůči zástavnímu dlužníkovi vliv. Zástavní právo bylo promlčeno již dne 27.07.2007 u první smlouvy o úvěru a dne 01.02.2009 u druhé smlouvy o úvěru.
4. Soud I. stupně se předně zabýval včasností návrhu povinné na zastavení exekuce dle § 55 odst. 1 ex.ř. podle kterého povinný může podat návrh na zastavení exekuce do 15 dnů ode dne, kdy se o důvodu zastavení exekuce dozvěděl. Ačkoliv povinná namítla promlčení zástavního práva již v dovolání ze dne 20. 10. 2013 ve věci 4 C 19/2013 (nařízení soudního prodeje zástavy) a návrh na zastavení exekuce byl podán až 18. 4. 2016, projednal soud I. stupně návrh povinné, neboť lhůta dle § 55 odst. 1 ex.ř. není prekluzivní a soud dle § 55 odst. 4 ex.ř. může exekuci zastavit i bez návrhu.
5. Z připojeného spisu sp. zn. 4 C 19/2013 Okresního soudu v Táboře vzal soud za prokázané, že na základě návrhu oprávněného ze dne 06.02.2013 byl nařízen ve prospěch oprávněného, jako zástavního věřitele proti právnímu předchůdci povinné, jako zástavci, soudní prodej zástavy, a to shora specifikovaných nemovitostí. Nařízení prodeje zástavy bylo potvrzeno odvolacím soudem. Dovolání povinné v této věci bylo odmítnuto. Usnesení nabylo právní moci 29.03.2013 a je vykonatelné.
6. Zástavní právo zajišťovalo dvě smlouvy o úvěru, jejichž splatnost byla dohodou stran prodloužena do 30.04.2012.
7. Z usnesení soudu I. stupně ze dne 4. 11. 2015, č. j. 34 D 2561/2013-186, které nabylo právní moci dne 4. 11. 2015, bylo prokázané, že vlastnictví shora uvedených nemovitých věcí po původním zástavním dlužníkovi nabyla povinná.
8. Z připojeného exekutorského spisu č. j. 024 EX 2797/15 vzal soud za prokázané, že exekučním příkazem ze dne 29.01.2016, č. j. 024 EX 2797/15-18, byla nařízena exekuce prodejem zástavy, jejímž předmětem jsou výše specifikované nemovité věci.
9. Z takto provedeného dokazování soud uzavřel, že práva a povinnosti zesnulého původního zástavce přešly na povinnou a exekuce prodejem zástavy byla řádně nařízena.
10. Dle ust. § 516 obč. zák. (1) Účastníci mohou dohodou změnit vzájemná práva a povinnosti. (3) Zajištění práv, jichž se dohoda týká, trvá nadále. Jestliže však k dohodě došlo bez souhlasu ručitele, může proti věřiteli namítat vše, co by mohl namítat, kdyby dohody nebylo.
11. Zástavní právo je specifický institut, který slouží k zajištění pohledávky pro případ, že dluh, který jí odpovídá, nebude včas splněn s tím, že v tomto případě lze dosáhnout uspokojení z výtěžku zpeněžení zástavy. Zástavní právo je **věcným právem**. Ručení je na druhou stranu zařazeno v systematice občanského zákoníku do oddílu závazkových práv, stejně jako citované ust. § 516. V obou případech tyto instituty slouží k zajištění dluhu. Ručitelem je však pouze ten, kdo vzal na sebe vůči věřiteli povinnost, že pohledávku uspokojí, jestliže ji neuspokojí dlužník. Pokud tedy ust. § 516 mluví o ručiteli, nelze jej zaměňovat za jinou osobu, která sice taktéž zajišťuje dluh,

avšak jiným způsobem, tedy ani za zástavního dlužníka. Citované ustanovení se v této věci nedá aplikovat a posun splatnosti měl účinky i vůči zástavnímu dlužníkovi.

12. Dle § 100 odst. 2 obč. zák. se promlčují všechna práva majetková s výjimkou práva vlastnického. Zástavní práva se nepromlčují dříve, než zajištěná pohledávka.
13. Dle § 101 obč. zák. pokud není v dalších ustanoveních uvedeno jinak, je promlčecí doba tříletá a běží ode dne, kdy právo mohlo být vykonáno poprvé.
14. Splatnost obou pohledávek byla stanovena na 30.04.2012. Zástavní právo tak bylo možné poprvé vykonat dne 01.05.2012 a promlčecí lhůta k uplatnění pohledávky by končila dne 01.05.2015. Oprávněný podal návrh na nařízení prodeje zástavy dne 06.02.2013.
15. Dle rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 15.02.2008, sp. zn. **21 Cdo 888/2007**, se zástavní právo nepromlčuje dříve než zajištěná pohledávka nejen tehdy, dal-li dlužník zajištěné pohledávky do zástavy svůj majetek, ale i v případě, že zástavní dlužník není dlužníkem zajištěné pohledávky.
16. Dle rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 11.07.2013, sp. zn. **21 Cdo 2302/2012**, k promlčení zástavního práva nepostačuje pouze marné uplynutí doby určené občanským právem k uplatnění práva (nároku) na uspokojení ze zástavy, neboť je třeba, aby marně uplynula také promlčecí doba k uplatnění zajištěné pohledávky; dokud nedošlo k promlčení zajištěné pohledávky, nemůže být promlčeno ani zástavní právo, i kdyby jeho předmětem byl majetek jiné osoby než obligačního dlužníka této pohledávky.
17. Z výše uvedeného vyplývá, že návrh oprávněného byl podán v době, kdy pohledávka oprávněného dosud nebyla promlčená a nemohlo tak být promlčeno ani zástavní právo.
18. Námitka promlčení není důvodná a návrh na zastavení exekuce byl zamítnut.
19. Uvedené usnesení napadla včasným odvoláním povinná Růžena B. Namítala nesprávné právní posouzení věci soudem I. stupně. Zopakovala, že dodatky úvěrové smlouvy, kterými byla posunuta splatnost, nebyla zástavnímu dlužníku dána na vědomí (tím méně k odsouhlasení). Proto se zástavní práva promlčela již 27. 7. 2007, resp. 1. 2. 2009. Ustanovení § 516 odst. 3 obč. zák. chrání všechny osoby poskytující zajištění závazku, tedy i zástavního dlužníka. Je třeba zohlednit i judikaturu, podle které uznání promlčené zajištěné pohledávky nemá za následek uznání promlčeného zástavního práva (29 Cdo 1053/2009). Navrhla, aby odvolací soud napadené usnesení změnil a exekuci zastavil.
20. Oprávněný požadoval potvrzení napadeného usnesení jako věcně správného. Jednak byl návrh na zastavení exekuce podán opožděně, jednak ustanovení § 516 odst. 3 obč. zák. vyžaduje souhlas se změnou závazku jen od ručitele. Pokud by měl zákonodárce v úmyslu vyžadovat souhlas od všech osob poskytujících zajištění, bylo by to v zákoně uvedeno. Dále tvrdil, že zástavce s dodatky úvěrových smluv, které posouvaly splatnost, souhlasil.
21. Povinná Růžena B. zemřela dne xxx. Usnesením soudní exekutorky Mgr. Pavly Fučíkové ze dne 15. 2. 2018, č. j. 24 EX 2797/15 – 95, které nabylo právní moci 21. 3. 2018, bylo rozhodnuto, že v exekučním řízení bude nadále pokračováno s Ivo B., nar. xxx, synem povinné, který se stal dědicem i exekuované pohledávky na základě usnesení Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 15. 1. 2018, sp. zn. 34 D 651/2017, které téhož dne nabylo právní moci.

Shodu s prvopisem potvrzuje Dana Beránková.

22. Odvolací soud přezkoumal napadené usnesení dle § 212 a § 212a o.s.ř. a dospěl k následujícím závěrům.
23. Je správný závěr soudu I. stupně, že návrh na zastavení exekuce lze projednat, ačkoliv povinná nezachovala lhůtu dle § 55 odst. 1 ex.ř. Je-li povinným namítán relevantní důvod zastavení exekuce, který povinný i dokládá, je soud povinen k namítaným skutečnostem přihlídnout a i o opožděném návrhu věcně rozhodnout (viz usnesení NS ze dne 24. 5. 2016, sp. zn. 20 Cdo 1503/2016).
24. K věcnému posouzení návrhu na zastavení exekuce.
25. Odvolací soud zjistil následující.
26. Dne 26. 1. 2004 byla mezi Privátním Peněžním ústavem – úvěrovým družstvem jako věřitelem a Kateřinou B. jako dlužnicí uzavřena úvěrová smlouva č. 0470002 na poskytnutí úvěru 1,000.000,- Kč k podnikatelským účelům se splatností poskytnutých peněžních prostředků včetně úroků do 26. 7. 2004. Smlouva je podepsána věřitelem a dlužníkem.
27. Dodatkem č. 20 ze dne 28. 4. 2011 byla změněna jen splatnost úvěru do 30. 4. 2012 s tím, že ostatní body smlouvy o úvěru č. 0470002 (ve znění dodatku č. 1 – 19) se tímto dodatkem nemění. Dodatek je podepsán věřitelem a dlužníkem.
28. Dne 8. 11. 2005 byla mezi Privátním Peněžním Ústavem – úvěrové družstvo jako zástavním věřitelem a Ing. Františkem B. jako zástavcem uzavřena zástavní smlouva k zajištění všech peněžitých pohledávek s příslušenstvím vyplývajících ze smlouvy o úvěru ze dne 26. 1. 2004, kterou zástavní věřitel poskytl dlužníkovi Kateřině B. úvěr 1,000.000,- Kč. Smlouva byla vložena do katastru nemovitostí s účinky 14. 12. 2006 pod č. j. V-6147/2006 – 308.
29. Dne 16. 9. 2005 byla mezi Privátním Peněžním ústavem – úvěrovým družstvem jako věřitelem a Kateřinou B. jako dlužnicí uzavřena úvěrová smlouva č. 0570057 na poskytnutí úvěru 2,000.000,- Kč k soukromým účelům se splatností poskytnutých peněžních prostředků včetně úroků do 31. 1. 2006. Smlouva je podepsána věřitelem a dlužníkem.
30. Dodatkem č. 14 ze dne 28. 4. 2011 byla změněna jen splatnost úvěru do 30. 4. 2012 s tím, že ostatní body smlouvy o úvěru č. 0570057 (ve znění dodatku č. 1 – 13) se tímto dodatkem nemění. Dodatek je podepsán věřitelem a dlužníkem.
31. Dne 8. 12. 2006 byla mezi Privátním Peněžním Ústavem – úvěrové družstvo jako zástavním věřitelem a Ing. Františkem B. jako zástavcem uzavřena zástavní smlouva k zajištění všech peněžitých pohledávek s příslušenstvím vyplývajících ze smlouvy o úvěru ze dne 16. 9. 2005, kterou zástavní věřitel poskytl dlužníkovi Kateřině B. úvěr 2,000.000,- Kč. Smlouva byla vložena do katastru nemovitostí s účinky 8. 11. 2005 pod č. j. V-4952/2005 – 308.
32. Promlčecí doba zástavního práva je tříletá a běží ode dne, kdy právo mohlo být vykonáno poprvé, tj. ode dne, kdy vzniklo právo na uspokojení zajištěné pohledávky ze zástavy (§ 101 obč. zák.).
33. Dle § 100 odst. 2 věty třetí obč. zák. se zástavní práva nepromlčují dříve než zajištěná pohledávka. I kdyby tedy marně uplynuly promlčecí doby podle ustanovení § 101 nebo § 110 odst. 1 obč. zák., zástavní právo není promlčeno, jestliže dosud neuplynula promlčecí doba

Shodu s prvopisem potvrzuje Dana Beránková.

u zajištěné pohledávky; v takovém případě se zástavní právo promlčuje teprve marným uplynutím promlčecí doby zajištěné pohledávky.

34. Promlčení zajištěné pohledávky ze smlouvy o úvěru a jejího příslušenství se řídí obchodním zákoníkem. U práv vzniklých z porušení povinnosti počíná promlčecí doba běžet dnem, kdy byla povinnost porušena, jestliže není pro promlčení některých takových práv stanovena zvláštní úprava (§ 393 odst. 1 obch. zák.). Nestanoví-li zákon pro jednotlivá práva jinak, činí promlčecí doba čtyři roky (§ 397 obch. zák.).
35. Dle § 100 odst. 2 obč. zák. se promlčelo zástavní právo zajišťující dluh ze smlouvy o úvěru 0470002 po uplynutí čtyřleté promlčecí doby dne **27. 7. 2008** a zástavní právo zajišťující dluh ze smlouvy o úvěru 0570057 dne **1. 2. 2010**.
36. **Dodatky č. 20 a č. 14 uzavřené dne 28. 4. 2011 byly dohodou o změně závazku (měnila se jen splatnost závazku) a byly sjednány po promlčení zástavního práva.**
37. Dle § 516 obč. zák.
odst. 1 : Účastníci mohou dohodou změnit vzájemná práva a povinnosti.
odst. 3 : Zajištění práv, jichž se dohoda týká, trvá nadále. Jestliže však k dohodě došlo bez souhlasu ručitele, může proti věřiteli namítat vše, co by mohl namítat, kdyby dohody nebylo.
38. Dle § 548 odst. 3 obč. zák. uznání dluhu dlužníkem je účinné vůči ručiteli, jen když s ním vysloví souhlas.
39. Uznání dluhu (§ 558 a § 110 odst. 1 obč. zák.) má z hlediska běhu promlčecí lhůty srovnatelné účinky jako změna splatnosti (posunutí splatnosti) závazku (§ 100 odst. 1 obč. zák.). U obou institutů dochází k „oddálení“ promlčení práva. Zatímco u uznání dluhu dochází k prodloužení promlčecí lhůty, u dohody o posunu splatnosti k oddálení počátku běhu promlčecí lhůty (tedy de facto k časovému posunu účinků promlčení).
40. Dle rozsudku NS ze dne 31. 5. 2011, sp. zn. **29 Cdo 1053/2009**, uzná-li osobní dlužník vůči svému věřiteli co do důvodu a výše již promlčenou zajištěnou pohledávku, nemá to bez dalšího za následek uznání promlčeného zástavního práva, které pohledávku zajišťuje. Ustanovení § 548 odst. 3 obč. zák. dokonce (v případě ručení podle občanského zákoníku) podmiňuje účinky uznání dluhu i vůči ručiteli jeho souhlasem.
41. V uvedeném judikátu Nejvyšší soud provádí výklad problematiky vlivu uznání promlčené zajištěné pohledávky na promlčení zástavního práva ve prospěch zástavce (§ 161 odst. 2 obč. zák.), kdy uznání promlčené pohledávky neznamena uznání promlčeného zástavního práva, a to navzdory skutečnosti, že jen ručitel je osobou, jejíž souhlas je dle § 548 odst. 3 obč. zák. vyžadován. Jelikož, jak je výše uvedeno, posunutí splatnosti dluhu dohodou osobního dlužníka a věřitele má z hlediska běhu promlčecí lhůty obdobné účinky, není rozumného důvodu s poukazem na výše uvedený judikát (při zákonné ochraně jen ručitele dle § 516 odst. 3 obč. zák. stejně jako v případě § 548 odst. 3 obč. zák.) neposkytnout shodnou ochranu i zástavci.
42. Z výše uvedeného pro odvolací soud rezultuje závěr, že v případě, že dojde dohodou dle § 516 odst. 1 obč. zák. mezi osobním dlužníkem a věřitelem k posunutí splatnosti dluhu v době, kdy je pohledávka již promlčena, nemůže dojít k „oživení“ již promlčeného zástavního práva, pokud s posunem splatnosti nesouhlasil zástavce.

Shodu s prvopisem potvrzuje Dana Beránková.

43. Navíc v některých výkladových pravidlech (ASPI, komentář Wolters Kluwer, § 516 odst. 3 obč. zák.) se prosazuje ve vztahu k § 516 odst. 3 obč. zák. názor, že změna závazku nemá zásadně vliv na jeho zajištění. Pokud však poskytuje zajištění závazku třetí osoba, platí, že dohoda o změně závazku nemůže zhoršit její právní postavení. Důvodem je skutečnost, že dohoda smluvních stran sama o sobě nemůže zhoršit postavení žádného právního subjektu (§ 2 odst. 2), tedy ani osoby poskytující zajištění závazku. Formulace § 516 odst. 3 proto není zcela výstižná, pokud hovoří o tom, že jen ručitel může proti věřiteli namítat vše, co by mohl namítat, kdyby dohody nebylo, došlo-li k dohodě bez jeho souhlasu. Tyto závěry platí nejen pro ručitele, ale i pro všechny třetí osoby poskytující zajištění, dohoda o změně závazku sama nemůže zhoršit jejich právní postavení a nemůže omezit okruh námitek, které mohou proti věřiteli uplatnit.
44. Naposledy uvedený výklad podporuje i současné znění § 1907 zákona č. 89/2012 Sb. (o.z.), podle kterého *zajištění práv, která jsou předmětem novace nebo narovnání, se vztahuje i na práva z nich vzniklá. Poskytla-li však zajištění osoba třetí, která k novaci nebo k narovnání nepřistoupila, je zavázána nejvýše v rozsahu původního závazku a zůstávají jí zachovány všechny námitky, které mohla uplatnit, kdyby k novaci nebo k narovnání nebylo došlo*, a výklad tohoto ustanovení (Hulmák, M. a kol.: Občanský zákoník V. Závazkové právo. Obecná část /§ 1721–2054/, Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014, 830 - 832 s.), podle kterého dosavadní úprava kumulativní (§ 516 odst. 3 obč. zák.) i privativní novace (§ 572 odst. 1 obč. zák.) řešila trvání zajištění práv shodně (ač § 516 odst. 3 obč. zák. výslovně zmiňuje jen ručení – poznámka odvolacího soudu).
45. Pokud je nepochybné, že zástavní právo je zajišťovacím institutem (§ 152 obč. zák.), je třeba ve smyslu § 516 odst. 3 obč. zák. vyžadovat i souhlas zástavce, jinak je i zástavce oprávněn namítat vše, jakoby ke změně závazku nedošlo. Není žádného rozumného důvodu takovou námitku přiznat ručiteli a nikoliv zástavci jako třetí osobě poskytující zajištění.
46. V odvolacím řízení (viz podání ze dne 20. 8. 2018) tvrdí oprávněný, že zástavce Ing. František B. odsouhlasil oba dodatky úvěrových smluv ze dne 28. 4. 2011. Jde o přípustné novum, neboť dle § 254 odst. 5 věta první o.s.ř. lze v odvolání uvádět nové skutečnosti a důkazy.
47. Odvolací soud vědom si ustanovení § 254 odst. 7 o.s.ř. vyzval oprávněného k prokázání tvrzení, že zástavce Ing. František B. souhlasil s oběma dodatky úvěrových smluv.
48. K tomu uvedl oprávněný, že mezi ním, resp. jeho právním předchůdcem, a zástavcem Ing. Františkem B. nebyly uzavřeny žádné dodatky k zástavním smlouvám ze dne 8. 11. 2005 a 8. 12. 2006 a v archivu oprávněného se nepodařilo dohledat žádné písemné záznamy o jednání se zástavcem v souvislosti se změnou splatnosti úvěrových smluv dle dvou dodatků ze dne 28. 4. 2011. Rovněž s odstupem času nelze navrhnout k důkazu výslech pracovníků oprávněného, kteří se zástavcem v tomto směru jednali, neboť u oprávněného již nepracují. K důkazu navrhl výslech svědkyně Kateřiny B., dlužnice z obou úvěrových smluv.
49. Svědkyně Kateřina B. vypověděla, že Ing. František B. byl otcem jejího přítele, se kterým podnikala. Finanční prostředky z obou úvěrových smluv byly použity k podnikání. U obou úvěrových smluv byla opakovaně prodlužována jejich splatnost, jelikož svědkyně řádně platila úroky (dodatky z 28. 4. 2011 jsou dodatky č. 14, resp. 20 – poznámka odvolacího soudu). Nicméně podnikání svědkyně a syna Ing. B. skončilo neúspěšně a svědkyně přestala úvěry splácet. Ing. B. se o věc zajímal, jelikož v uvedené věci byl zainteresován zástavním právem na své nemovité věci. Svědkyně jej o průběhu těchto úvěrových případů informovala ústně, žádných jednání s oprávněným se nezúčastnil. Kontakty ustaly asi v roce 2012, neboť se obě rodiny dostaly do opozice a přerušily kontakty. Nyní svědkyně nemá prostředky za splacení obou úvěrů.

50. Po takto provedeném dokazování dospěl odvolací soud k závěru, že zástavce Ing. František B. nevyslovil souhlas s prodloužením splatnosti obou úvěrových smluv dodatky ze dne 28. 4. 2011.
51. Jednak lze stěží uvěřit oprávněnému, že by písemné záznamy o takovém jednání se zástavcem (při nesporné neexistenci písemných dodatků k zástavním smlouvám) s odstupem času nearchivoval, když byl schopen odvolacímu soudu předložit i původní úvěrové smlouvy z roku 2004 a 2005 a zástavní smlouvy z roku 2005 a 2006 a o dodatcích úvěrových smluv bylo jednáno až v roce 2011. Uvedené vede jen k závěru, že oprávněný se zástavcem o prodloužení splatnosti úvěrových smluv vůbec nejednal. Toto potvrzuje i svědkyně Kateřina B., jež vypověděla, že se zástavce žádných jednání s oprávněným nezúčastnil.
52. Jednak ani svědkyně Kateřina B. výslovný souhlas zástavce s posunem splatnosti obou úvěrových smluv nepotvrdila. Tato jen vypověděla, že zástavce o prodloužení splatnosti informovala. Souhlas jako adresný právní úkon by musel dojít do dispoziční sféry oprávněného (§ 34 obč. zák.). Je irelevantní, že zástavce proti posunu splatnosti nevystoupil. Mlčení či jiná nečinnost neznámá souhlas (V procesu uzavírání smluv viz § 44 odst. 1 obč. zák.). Navíc tato svědkyně není věrohodná již z toho důvodu, že i případné tvrzení souhlasu zástavce se změnou splatnosti úvěrových smluv je jí ku prospěchu. Při její zřetelné insolvenční je uspokojení oprávněného ze zástavy jedinou možností vypořádat její závazky vůči oprávněnému z obou úvěrových smluv.
53. Oprávněný rovněž v řízení o zastavení exekuce (jeho vyjádření ze dne 16. 5. 2016) namítal, že námitka promlčení je v rozporu s dobrými mravy, neboť soudy by eventuálním extenzivním výkladem § 516 odst. 3 obč. zák. zajistily bezdůvodně obohacení povinné na úkor oprávněného.
54. Dle rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 8. 2. 2011, sp. zn. 21 Cdo 85/2010 uplatnění námítky promlčení by bylo možno posoudit jako rozporné s dobrými mravy (§ 3 odst. 1 obč. zák.) jen v těch výjimečných případech, kdy by bylo výrazem zneužití tohoto práva na úkor účastníka, který marné uplynutí promlčecí doby nezavinil, a vůči němuž by za takové situace zánik nároku na plnění v důsledku uplynutí promlčecí doby byl nepřiměřeně tvrdým postihem ve srovnání s rozsahem a charakterem jím uplatňovaného práva a s důvody, pro které své právo včas neuplatnil. Tyto okolnosti by přitom musely být naplněny v natolik výjimečné intenzitě, aby byl odůvodněn tak významný zásah do principu právní jistoty, jakým je odepření práva uplatnit námitku promlčení.
55. Žádné výjimečné okolnosti odvolací soud v tomto případě neshledal. Povinná Růžena B. námitkou promlčení nezneužila své právo, nechovala se vůči oprávněnému žádným lstivým způsobem, aby ji zabránila včas zástavní právo realizovat. Povinná jen hájila své právo uplatnit promlčení procesně regulérním způsobem (§ 100 odst. 1 věta druhá a třetí obč. zák.). Z hlediska posouzení námítky promlčení jako rozporné s dobrými mravy je právní posouzení věci soudy (dle § 516 odst. 3 obč. zák.) irelevantní.
56. Odvolací soud tedy dospěl k závěru, zástavce nesouhlasil se změnou závazku v podobě posunutí splatnosti dluhu v době, kdy byla zástavním právem zajištěná pohledávka již promlčena, a proto nemohlo dojít k „oživení“ již promlčeného zástavního práva. Promlčení povinný namítl. Zástavní právo tak bylo v době podání exekučního návrhu promlčeno a je dán důvod zastavení exekuce dle § 268 odst. 1 písm. h) o.s.ř.
57. Na základě shora uvedeného odvolací soud napadené usnesení dle § 220 odst. 1 písm. b) o.s.ř. změnil a exekuci zastavil.
58. O nákladech řízení bylo rozhodnuto dle § 89 věta první ex.ř. Zastavení exekuce zavinil oprávněný, který podal exekuční návrh ohledně již promlčeného zástavního práva.

Shodu s prvopisem potvrzuje Dana Beránková.

59. Náklady soudní exekutorky vyplývají z vyhl. č. 330/2001 Sb. ve znění do 31. 3. 2017 (čl. II. vyhl. č. 441/2016). Odměna činí 3.000,- Kč (§ 11 odst. 2) a hotové výdaje 3.500,- Kč (§ 13 odst. 1). Nadto má soudní exekutorka nárok na náhradu DPH 1.365,- Kč. Celkem 7.865,- Kč.
60. Náklady procesně úspěšného povinného jsou náklady advokáta zastupující předchozí povinnou Růženu B.
61. Před soudem I. stupně jsou náklady povinného odměna advokáta dle vyhl. č. 177/1996 Sb. z tarifní hodnoty 3,722.092,- Kč, a to za 3 úkony (převzetí zastoupení, návrh na zastavení exekuce, účast na jednání 18. 1. 2017) po 11.610,- Kč (§ 11 odst. 2 písm. e) vyhlášky), celkem 34.830,- Kč a 3 režijní paušály po 300,- Kč (§ 13 odst. 3 vyhlášky), celkem 900,- Kč, dohromady 35.730,- Kč. Advokát nedoložil, že je plátcem DPH.
62. Za odvolací řízení jsou náklady povinného odměna advokáta dle vyhl. č. 177/1996 Sb. z tarifní hodnoty 3,722.092,- Kč, a to za 1 úkon (podání odvolání) 11.610,- Kč (§ 11 odst. 2 písm. e) vyhlášky) a 1 režijní paušál 300,- Kč (§ 13 odst. 3 vyhlášky), dohromady 11.910,- Kč. Advokát nedoložil, že je plátcem DPH.
63. Náklady řízení jsou splatné k rukám povinného, neboť právní zastoupení předchozí povinné Růženy B. skončilo její smrtí a náklady tak nejsou splatné k rukám jejího advokáta (§ 149 odst. 1 o.s.ř. a contrario).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí **lze** podat dovolání do dvou měsíců od doručení rozhodnutí k Nejvyššímu soudu ČR v Brně prostřednictvím soudu I. stupně za podmínek § 237 a § 239 o.s.ř.

Praha 5. října 2018

JUDr. Jana Šrédlová v. r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Dana Beránková.